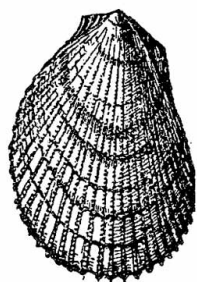

hatnak hozzá a kutatások fejlődéséhez tanácsadással, módszertani és személyi javaslatokkal és további kapcsolatok elmélyítésével.

Javasoljuk továbbá, hogy egy, a bírálati iroda által vezetett egységes rendszer vonatkozzék mind a kutatási támogatásra, mind a személyi kinevezésekre csoportvezetői pozíciótól felfelé. A szakzsűri albizottsága folytatná le a személyi pályázati folyamatot az intézetigazgató részvételével.

A független szakmai titkos véleménykérés alapelve vonatkozzék az akadémikusjelöltek külső szakmai értékelésére is a választások során. Ez segítené az osztályokat, melyek a véleményeket figyelembe véve szavaznának a jelenlegi rendszer szerint.

Kulcsszavak: *pályázatbírálás, peer review, akadémikusválasztás, kinevezés, tudománytámogatás, költségvetés, tiszteletdíj*

Tudós fórum

A MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPE 2013

Pálincás József tudományünnepi köszöntője

2013. november 4. Veszprém, Pannon Egyetem

A tudomány jelen van, és megismerhető. Nemcsak a laboratóriumokban, a könyvtárakban, a tanórákon. A tudomány mára hétköznapijaink részévé vált. Legyen szó a kommunikációtól a közlekedésen át az orvoslásig, a kezünk ügyébe kerülő eszközöktől a valamennyiünk életét befolyásoló folyamatokig, a tudomány itt van körülöttünk.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Tisztelt Tudományt Ünneplők!

A velünk élő tudomány néha egészen észrevétlen, máskor igencsak feltűnő. Természetesnek vesszük, vagy elámulunk rajta, de életünk szinte minden mozzanatában felfedezhető valami, ami mögött tudományos figyelem, kutatói munka húzódik.

A Magyar Tudomány Ünnepe idén erről a velünk élő, általunk változó és minket változtató tudományról szól. De mit is ünnepe-lünk valójában a Magyar Tudomány Ünne-pén? A magyar tudósokat? A tudomány eredményeit? Igen, mindezt. De a rendezvény-sorozat magát a tudományt is ünnepli: a világ megismerésének hiteles módszerét és szem-léletét, a világ jobbra tételének szándékát, a tudás örömeit és élményét. A tudást, amely

már az ősi időkben is alapvető szerepet játszott a nagy kultúrák létrejöttében. A tudást, amely a természet törvényeinek és az emberi közös-ségek viselkedésének ismeretéből nyer meg-újuló kedvet a világ felfedezésére. Hiába igyekeztek sokan az emberi nagyravágyás eszközévé tenni, relativizálni, ideológiák ki-szolgálójává silányítani, vagy éppen a mítoszok közé sorolni, a tudomány megőrizte méltóságát és maradt az, ami volt. Különleges emberi tevékenység: a megismerés évezredes, hiteles és kipróbált módszere, és az ebből megszülető, érvényesnek elfogadott tudás összessége. A tudomány élő, nyitott és válto-zó, állításait a természet és a társadalom je-lenségei és folyamatai igazolják vagy cáfolják. Az igazi tudós és az igazi tudás mindig reális és szerény, mindig pontos és felelős.

Bizton állítható, hogy a tudás és a tudomány az elmúlt évszázadokban egyrészt elké-pesztő hatalmat adott az ember kezébe, más-részt elválaszthatatlan része lett a mindenna-pi életnek.

A tudomány hatalmát korunkban legjob-ban az ipari méretű energiatermelés és a ter-mészeti folyamatokba való érdemi beavatko-zás szemlélteti. Mindkettőnek van nagyon jó

oldala. Nem kell nehéz munkával vizet hordani, házat építeni, élelmiszert előállítani, megteszik helyettünk a gépek. A gyógyszerek és az orvosi eljárások megelőzik a betegségeket, meggátolják a testi szenvedést, és jelentősen meghosszabbítják életünket. De vannak nyilvánvaló nehézségek is. Az emberi kapzsiság a Föld erőforrásait fenyegeti. A korlátlan hasznoszerzés és hatalom vágya a mindennapi képzeletet is felülmúló katasztrófákhoz vezethet.

Tehát csak az etikus tudomány teheti jobbbá az emberi közösségek életét. És csak az etikus emberi közösségek képesek jól használni a tudomány eredményeit. Ezért, amikor a magyar tudományt ünnepejük, mindig gondoljunk a felelősségre, amellyel művelése és eredményeinek hasznosítása jár.

A tudomány ugyanakkor nemcsak hatalmi tényező, hanem mindennapjaink kísérője és formálója is. Életünket mélyrehatóan változtatták meg a tudomány eredményei. Olyan mértékben, hogy a tudomány felhasználásával létrehozott technikai környezet ma a világ jelentős részén éppen olyan alapvető életfeltétel, mint a természeti környezet. Ezt tapasztaljuk, amikor – akár csak rövid időre – a tudomány által biztosított kényelmet vagy biztonságot nélkülözni kényszerülünk. Például nem elég gyors az internetkapcsolat, nem elég hatékony a kezelés, vagy meghibásodik a konyhai készülék. Ha ma egy nagyvárosban élő ember végiggondolja egy napját, azt tapasztalja, hogy nincs olyan perc, amikor ne támaszkodna kutatások eredményeire. De

érdemes ezt – legalább képzeletben – egy fordított kísérlettel is ellenőrizni: megpróbálni néhány napig természeti körülmények között élni.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Számos fontos felismerést hozhat ez a próba, a velünk élő tudomány jelentőségéről, a természet értékéről, és a köztük lévő, megfelelő egyensúlyról egyaránt.

Tisztelt Ünneplő Közösség!

A tudós felfedező munkáját csak akkor értékeljük igazán, amikor elérhető közelségbe kerül, amikor saját életünkön tapasztaljuk hatását. Addig a tudomány távoli és többnyire nehezen érthető. Amint a célzott kutatások közel hozzák a felfedezések eredményeit, akkor érezzük igazán, hogy a tudomány valós szükségletekre válaszol, minket szolgál, velünk él.

2013-ban a Magyar Tudomány Ünnepe a közeli és megismerhető tudományról szól, arról, amely követi és irányítja az emberi társadalmak életét. Arról a tudományról, amely mögött kutatók valóságismerő, áldozatos munkája áll. Ez a tudomány közös, osztozik benne tudós a laikussal, kutató a kutatási eredmények használóival.

Kívánom, hogy a Magyar Tudomány Ünnepe vendégeinek valódi intellektuális élményekben, fontos felismerésekben legyen részük, hogy találkozásuk az ismeretlen ismerőssel, az életüket meghatározó tudománnyal idén is értékes és emlékezetes legyen.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

KITÜNTETÉSEK A MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPE ALKALMÁBÓL

Hagyomány már, hogy a tudományünnep megnyitóján magas elismeréseket vehetnek át a kitüntetettek. 2013-ban kiemelkedő tudományos életműve elismeréseként az MTA hét doktora vehette át a Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége által adományozott **EÖTVÖS JÓZSEF-KOSZORÚT**

Bertényi Iván, az Eötvös Loránd Tudományegyetem professzor emeritusa,

Csanády Miklós, a Szegedi Tudományegyetem II. Sz. Belgyógyászati Klinika és Kardiológiai Központ professzor emeritusa,

Csikor Ferenc, az Eötvös Loránd Tudományegyetem professzor emeritusa,

Marton Katalin, az MTA Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézet professzora,

Molnár Kálmán, az MTA Agrártudományi Kutatóközpontjának professzor emeritusa,

Somlai Péter, az Eötvös Loránd Tudományegyetem professzor emeritusa és

Zombory László, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem egyetemi tanára.

Az MTA elnöke által az igazgatási és kutatásszervezési feladatok során kiváló munkát végző személyek elismerésére, példamutató teljesítményük jutalmazására alapított **SZILY KÁLMÁN-DÍJAT** **Csikós Boglárka**, az MTA Titkárság Jogi és Igazgatási Főosztály-vezetője kapta.

Az **OLÁH GYÖRGY-DÍJAT** **Martinek Tamás**, a Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerkémiai Intézetének docense, az MTA Lendület programjának kutatója vette át.

A Richter Gedeon Nyrt. és az Akadémia által alapított **BRUCKNER GYŐZŐ-DÍJAT** **Felinger Attilának**, az MTA doktorának, a Pécsi Tudományegyetem Analitikai és Környezeti Kémiai Tanszéke professzorának adományozták.

A 40 éven aluli kutatóknak adományozott **BRUCKNER GYŐZŐ-DÍJAT** **Horváth Krisztina**, a veszprémi Pannon Egyetem Analitikai Kémiai Tanszékének adjunktusa kapta.

A 2013. évi **MOL TUDOMÁNYOS DÍJAT** **Holló András**, a MOL Nyrt. Downstream Termék Tudásközpontja vezetője vette át.

A **PUNGOR ERNŐ-DÍJAT** **Szalai István**, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Kémiai Intézetének docense kapta.

AKADÉMIAI SZABADALMI NÍVÓDÍJBAN részesült **Hadi Géza**, az MTA Agrártudományi Kutatóközpont tudományos főmunkatársa, valamint **Volk Balázs**, az Egis Gyógyszergyár Kémiai Kutatási Főosztályának vezetője.

A Veszprém város önkormányzata által alapított **POLINSZKY-DÍJAT** **Bienert Gusztáv**, a Pannon Egyetem Gazdasági Tanácsa korábbi elnöke vehette át.

Minden kitüntetettnek gratulál a *Magyar Tudomány* szerkesztősége